

Tammi

Onko jo
rakkauden
aika?

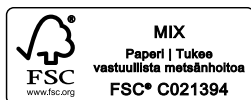
Ilman
rakkautta
Alice Oseman

*Ilman
rakkautta*

Alice Oseman

SUOMENTANUT TAIMI TORNIKOSKI

TAMMI • HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos *Loveless*
ilmestyi Isossa-Britanniassa 2020 (HarperCollins Children's Books,
a division of HarperCollinsPublishers Ltd)

Teksti © Alice Oseman 2020
Translation © translated under licence from HarperCollinsPublishers Ltd
The author/illustrator asserts the moral rights to be identified
as the author/illustrator of this work

Sitaatit William Shakespearen näytelmistä on suomentanut
Paavo Cajander: *Kesäyön unelma* vuonna 1891,
Loppiaisaatto vuonna 1899,
Paljon melua tyhjistä vuonna 1906 ja
Romeo ja Julia vuonna 1881.

Suomenkielinen laitos © Taimi Tornikoski ja Tammi, 2024
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-6129-4

Painettu EU:ssa

”Niin kyllä, niin; se Amor pitää puoliaan;
Se milloin paulaa käyttää, milloin nuoliaan.”

Paljon melua tyhjästä, William Shakespeare

ENSIMMÄINEN OSA

VIIMEINEN TILAISUUS

Nuotion ympärillä pussaili kokonaista kolme pariskuntaa kuin jossain pussailuorgioissa. Puolet minusta ajatteli *yök* ja toinen puoli taas *vau, olisinpa yksi heistä*.

No, mitäpä muuta lukion tanssiaisten jatkoilta olisi-kaan voinut odottaa. En käy juhlissa kovin usein enkä ollut tajunnut, että bilekulttuuri oli tosiaan tätä.

Peräännyin tulipaikalta ja suuntasin takaisin Hattie Jorgensenin jättimäiselle kartanolle. Nostin toisella kädellä tanssiaismekkonin helmaa, etten kompastuisi siihen, ja näpyttelin toisella viestin Pipille.

Georgia Warr

en voinut hakea niitä vaahtokarkkeja notskilta koska porukka pussaili sen ympärillä

Felipa Quintana

Että kehtaat tuottaa pettymyksen, Georgia

Georgia Warr

vieläkö rakastat minua vai oliko tämä nyt tässä

Keittiöön saapuessani huomasin, että Pip nojaili nurkassa astiakaappiin. Toisessa kädessään hänellä oli muovimukissa viiniä ja toisessa puhelin. Hän oli sullonut solmionsa puolittain paidantaskuun ja avannut burgundinpunaisen samettibleiserinsä napit. Hänen lyhyet kiharansa olivat sikin sokin pörrössä, kiitos ankaran juhlimisen.

”Oletko okei?” kysyin.

”Ehkä hiukan hiprakassa”, hän vastasi, ja hänen kilpikonnakuvioidut silmälasinsa valahtivat alas nenänvartta. ”Ja *totta helvetissä* minä rakastan sinua.”

”Enemmän kuin vaahtokarkkeja?”

”Et voi pakottaa valitsemaan!”

Kiepautin käden hänen hartioilleen, ja nojasimme yhdessä astiakaappeihin. Oli melkein keskiyö, musiikki pauhasi Hattien olohuoneessa ja rakennuksen joka kolkasta raikui luokkatoveriemme juttelua, naurua, huutoa ja metelöintiä.

”Nuotion ympärillä pussaili kolme pariskuntaa”, minä kerroin. ”Tyyliin synkassa.”

”Aika kinkyä”, Pip sanoi.

”Kävi mielessä, että olisinpa yksi heistä.”

Hän katsoi minua ihmeissään. ”*ÿh.*”

”Haluaisin päästä pussaamaan”, sanoin, mikä oli kummallista, koska en ollut edes huppelissa. Olin luvannut heittää Pipin ja Jasonin myöhemmin kotiin.

”Pussataan vaan, jos haluat.”

”En minä tuota tarkoittanut.”

”No jaa, Jason on ollut pari kuukautta sinkkuna. Hän varmaan innostuisi.”

”Pää kiinni. Olen tosissani.”

Ja niin minä olinkin. Halusin kuumeisesti suudella jotakuta. Tuntee ripauksen tanssiaisillan taikaa.

”Kelpaisiko Tommy?” Pip ehdotti kulmiaan kohotellen häijy virne kasvoillaan. ”Ehkäpä olisi *tunnustusten* aika.”

Olin tähän mennessä ollut ihastunut tasan yhteen ihmiseen, Tommyyn. Hän oli vuosikurssimme ”hot-tis” – tyyppi, joka olisi voinut ryhtyä halutessaan malliksi. Tommy oli pitkä, hoikka ja perinteisellä tavalla hyvännäköinen, hiukan samaan tapaan kuin Timothée Chalamet, vaikka en olekaan koskaan ymmärtänyt, miksi kaikki ovat niin lääpällään häneen. Teoriani mukaan monet feikkaavat julkkisihastuksia vain sopiakseen joukkoon.

Olin ihastunut Tommyyn seiskaluokalla, kun eräs tyttö oli kysynyt: ”Kuka on mielestäsi Truhamin seksikäin jätkä?” Hän oli näyttänyt puhelimestaan kuvan suosituimmista seiskaluokkalaisista pojista Truhamin yläkoulussa, joka sijaitsi tien toisella puolella, ja Tommy oli ollut aivan kuvan keskellä. Hän oli selvästi joukon komein – hiukset kuin poikabändin jäsenellä ja vaatteet melko muodikkaat. Niinpä olin osoittanut häntä sormelani ja sanonut että tuo. Siitä kai se sitten oli alkanut.

Seitsemän vuotta myöhemmin en ollut vielääkään sanonut Tommylle halaistua sanaa. Ei ollut käynyt mielessäkään, luultavasti siksi, että olin ujo. Tommy oli pikemminkin abstrakti unelma: hän oli kuuma ihastukseni eikä välillämme tapahtuisi yhtikäs mitään, ja hyvä niin.

Tuhahdin Pipille. ”Tommy nyt ei ainakaan.”

”Miksei? Sinähän tykkäät hänestä.”

Pelkkä ajatus ihastuksen viemisestä pidemmälle sai minut panikoimaan.

Tyydyin kohauttamaan Pipille olkiani, ja hän jätti aiheen sikseen.

Lähdimme keittiöstä käsivarret edelleen toistemme harteilla ja astuimme Hattie Jorgensenin fiinin kartanon eteisaulaan. Lattialla röhnötti väkeä tanssiaisleningeissään ja smokeissaan, ja mukeja ja ruokaa lojui siellä täällä. Pari tyyppiä pussaili portaikossa. Vilkaisin heitä enkä osannut sanoa, oliko se ällöttävää vai romanttisinta, mitä olen koskaan todistanut. Luultavasti ensimmäistä.

”Arvaa, mikä olisi kivaa?” Pip kysyi, kun kompuroidimme Hattien talvipuutarhaan ja rojahdimme sohvalle.

”No?” minä kysyin.

”Että joku puhkeaisi lauluun ja julistaisi minulle rakautta biisillä.”

”Mikä olisi hyvä?”

Hän mietti hetken.

”Your Song’ *Moulin Rouge*ta.” Hän huokaisi. ”Että voikin ihminen olla näin surkea, gay ja yksin.”

”Ihan hyvä valinta, mutta suudelman saa helpommin.”

Pip pyöritteli silmiään. ”Jos kerran tekee noin kovasti mieli pussailla, niin lähesty Tommya. Olet tykännyt hänestä seitsemän vuotta. Nyt on viimeinen tilaisuutesi ennen yliopistoa.”

Jutussa saattoi olla perää.

Jos jotakuta suutelin, niin Tommya, mutta pelkkä ajatuskin kauhistutti. Nostin käteni puuskaan. ”Ehkä voisin suudella jotakuta tuntematonta.”

”Älä helvetissä.”

”Ei kun *oikeasti*.”

”Et todellakaan suutele. Et sinä ole sellainen.”

”Mistä sinä tiedät, millainen olen.”

”Tiedän kyllä”, Pip sanoi. ”Tunnen sinut paremmin kuin kukaan muu.”

Se oli totta. Hän tunsi minut, enkä tosiaan ollut sellainen. Tänään oli sitä paitsi viimeinen tilaisuuteni tunnustaa seitsemän vuoden ihastus ja pussata jotakuta, kun olin vielä lukiossa. Se olisi tilaisuuteni elää teiniunelmaa ja kokea nuoruuden taikaa, jota muut olivat päässeet jo maistamaan. Viimeinen tilaisuuteni.

Joten ehkä olisi vain purtava hammasta ja suudeltava Tommya.

ROMANTIikka

Minä rakastin romantiikkaa. Olin aina rakastanut. Rakastin Disneytä (varsinkin aliarvostettua mestariteosta *Prinsessaa ja sammakkoa*). Rakastin fanifiktiota (jopa silloin, kun en tiennyt hahmoista tuon taivaallista, mutta lohtutarinoissani seikkailivat aina Draco/Harry ja Korra/Asami). Minusta oli ihanaa kuvitella omia häitäni (latohäät, koristeina syksyn lehtiä ja marjoja, värivaloja ja kynttilöitä, leninkini olisi pitsistä tehty ja vintage-tyylinen, ja tuleva aviopuolisoni kynelehtisi, perheeni samaten, ja itkisin itsekin, koska olisin vain niin valtavan, suunnattoman onnellinen siitä, että olisin löytänyt itselleni *sen oikean*.)

Minä tosiaankin. Rakastin. *Rakkautta*.

Olihan se siirappista, mutten ollut mikään kyynikko. Kenties pikemminkin haaveilija, joka tunsu kaipuuta ja uskoi rakkauden taikaan. Niin kuin *Moulin Rougen* päähenkilö, joka lähti Pariisiin kynäilemään tarinoita totuudesta, vapaudesta, kauneudesta ja rakkaudesta, vaikka fiksumpaa olisi varmasti ollut pohtia, mistä saisi töitä, jotta voisi ostaa ruokaa. Jep. Sellainen minäkin olen.

Olin perinyt sen kai perheeltäni. Warreilla uskottiin *ikuiseen rakkauteen* – vanhempani olivat edelleen yhtä

hullaantuneita toisiinsa kuin vuonna 1991, kun äitini opetti balettia ja isäni soitti bändissä. Enkä edes vitsaile. Heidän tarinansa meni prikulleen kuin Avril Lavignen ”Sk8er Boin” juoni, paitsi että loppu oli onnellinen.

Myös molemmat isovanhempani olivat edelleen yhdessä. Veljeni meni naimisiin tyttöystävänsä kanssa kaksikymmentäkaksivuotiaana. Yksikään lähisukulaisistani ei ollut ottanut avioeroa. Jopa useimmat vanhemmat serkkuni olivat vähintään parisuhteessa, elleivät jo perheellisiä.

Minä taas en ollut seurustellut koskaan.

En edes suudellut ketään.

Jason pussasi historiankurssiltani tuttua Karishmaa Duke of Edinburgh -seikkailuretkellä ja seurusteli muutamana kuukauden erään Aimee-nimisen kammottavan tytön kanssa, kunnes tajusi, että tämä oli kusipää. Pip pussasi naapurikoulun Millietä eräissä kotibileissä, ja lisäksi vielä nuorten teatteriryhmän Nicolaa Dracula-näytelmän kenraaliharjoituksissa. Useimmilla oli jokin vastaava tarina – höpsö suudelma jonkun sellaisen kanssa, johon he olivat tavallaan olleet ihastuneita mutta ehkeivät sittenkään, eikä siitä ollut tullut mitään sen kummempaa, mutta sellainen vain kuului teini-ikään.

Useimmat kahdeksantoistavuotiaat ovat suudelleet jotakuta. Useimmilla kahdeksantoistavuotiailla on ollut edes yksi ihastus, vaikka sitten julkkikseen. Ainakin puolet tutuistani oli jopa harrastanut seksiä, vaikka jotkut

varmaankin valehtelivat tai laskivat seksiksi surkean käsipelin tai tissin hipaisemisen.

Mutta se ei minua häirinnyt, sillä minunkin hetkeni koittaisi vielä. Niin kävisi kaikille. *Kyllä sinäkin lopulta jonkun löydät* – niinhän sitä sanottiin, ja totta se oli. Sitä paitsi teiniromanssit toimivat oikeasti ainoastaan elokuvissa.

Kunhan vain malttaisin odottaa, mahtava rakkaustarina osuisi kohdalleni. Löytäisin juuri sen oikean. Me rakastuisimme toisiimme. Ja eläisimme onnellisina elämämme loppuun asti.

PIP, JASON JA MINÄ

”Georgian on pakko suudella Tommya”, Pip ilmoitti Jasonille, kun lysähdimme hänen viereensä Hattien olohuoneen sohvalle.

Jason, joka pelaili paraikaa Scrabblea puhelimellaan, rypisti minulle otsaansa. ”Sopiiko kysyä, miksi?”

”Koska tätä on jatkunut seitsemän vuotta, ja minusta nyt on korkea aika”, Pip sanoi. ”Vai mitä mieltä olet?”

Jason Farley-Shaw oli paras ystävämme. Olimme tavallaan kolmen kopla. Pip ja minä kävimme samaa tyttöjen yläkoulua, ja tapasimme Jasonin jokavuotisessa koulunäytelmässä, johon haettiin aina osallistujia poikien yläkoulusta. Muutamaa vuotta myöhemmin Jason siirtyi meidän kouluumme, jonka lukio on avoin tytöille ja pojille, ja liittyi sitten myös nuorisoteatteriryhmäämme.

Riippumatta siitä, millainen produktio meillä oli meneillään – teimme pä musikaalia tai perinteistä näytelmää – Jason esitti yleensä käytännössä samaa roolia: tukeaa vanhempaa miestä. Se johtui enimmäkseen siitä, että hän oli pitkä ja harteikas, mutta myös siitä, että ensi silmäyksellä hänessä oli vähän tiukkis-iskä-viboja. *Les*

Misérablesissa hän oli esittänyt Javertia, *Myrskyssä* Prospero ja *Maija Poppasessa* äkäistä isää, Yrjö Pankkia.

Siitä huolimatta Pip ja minä olimme huomanneet nopeasti, että tuiman ulkokuorensa alla Jason oli tosi lempeä ja rento heppu, joka tuntui viihtyvän meidän seurassamme paremmin kuin kenenkään muun kanssa. Pip oli oikea kävelevä kaaos, ja minulla taas oli taipumus murehtia ja kiusaantua melko lailla kaikesta, joten Jasonin tyyneys tasapainotti joukkoamme täydellisesti.

”Öh”, Jason sanoi vilkaisten minua. ”No... eipä sillä ole niin väliä, mitä mieltä *minä* siitä olen.”

”En tiedä, haluanko suudella Tommya”, minä sanoin.

Jason näytti tyytyväiseltä ja kääntyi takaisin Pipin puoleen. ”Siinä kuuluu. Asia on loppuun käsitelty. Tällaisista asioista täytyy olla varma.”

”Eikä! Älkää nyt viitsikö!” Pip parahti ja kääntyi katsomaan minua. ”Georgia. Tiedän, että olet ujo. Mutta on *täysin normaalia* hermoilla, kun on ihastunut. Tämä on kirjaimellisesti vihoviimeinen tilaisuutesi tunnustaa tunteesi, ja vaikka hän antaisi sinulle pakit, sillä ei ole mitään väliä, koska hän on lähdössä opiskelemaan toiselle puolelle maata.”

Olisin voinut huomauttaa, että sen vuoksi suhteen aloittaminen olisi melkoisen hankalaa, jos hän vastaisikin tunteisiini, mutta pysyin vaiti.

”Muistatko, miten hermona minä olin, kun kerroin Alicialle tykkääväni hänestä?” Pip jatkoi. ”Ja sitten hän

sanoi, että *sori, olen hetero*, ja vollotin varmaan kaksi kuukautta putkeen, mutta katsopa minua nyt! Minulla menee loistavasti!” Hän heilautti toisen jalkansa ilmaan painottaakseen sanojaan. ”Tästä ei voi seurata mitään pahaa.”

Jason katseli minua sen näköisenä kuin olisi yrittänyt päästä perille siitä, miltä minusta tuntui.

”En tiedä”, sanoin. ”En vain... oikeasti tiedä. Kai minä hänestä pidän.”

Jasonin kasvoilla käväisi surun häivähdys, joka kuitenkin katosi nopeasti.

”No jaa”, hän sanoi laskien katseensa syliinsä. ”Ehkä sinun kannattaa vain tehdä niin kuin itse haluat.”

”Ehkä minä sitten haluan suudella häntä”, sanoin.

Katselin ympärilleni, ja kuinka ollakaan, Tommy seisokeli huoneen ovensuussa pienen porukan kanssa. Hän oli sen verran kaukana, etten erottanut hänen kasvojaan järin yksityiskohtaisesti: hän oli pelkkä käsite, muodoton hahmo, kuin kuka tahansa hyvännäköinen jätkä. Seitsemänvuotinen ihastukseni. Kun näin hänet sumeana kaukaisuudessa, minusta tuntui siltä kuin olisin ollut taas seiskaluokalla ja osoittanut valokuvaa pojasta, jonka arvelin olevan viehättävä.

Ja se sai minut tekemään päätöksen. Pystyisin tähän. Pystyisin suutelemaan Tommya.

*

Aina silloin tällöin olin pohtinut, päätyisinkö yhteen Jasonin kanssa. Toisinaan taas olin pohtinut, päätyisinkö yhteen Pipin kanssa. Jos elämämme olisi ollut elokuvaa, vähintään kaksi meistä olisi alkanut seurustella keskenään.

En vain koskaan ollut tuntenut mitään romanttista heistä kumpaakaan kohtaan – en ainakaan tietääkseni.

Pip ja minä olimme olleet ystäviä lähestulkoon seitsemän vuotta. Meidät oli heti seiskaluokan ensimmäisenä päivänä määrätty istumaan vierekkäin ja kertomaan toisillemme kolme mielenkiintoista seikkaa itsestämme. Oli käynyt ilmi, että halusimme molemmat näyttelijöiksi, ja se oli sillä selvä. Meistä tuli ystävät.

Pip oli aina ollut minua seurallisempi, hauskempi ja yleisesti ottaen mielenkiintoisempi. Minä olin meistä kahdesta kuuntelija ja olin hänen tukenaan ensin neljätoistavuotiaana olenko tosiaan lesbo -kriisissä, sitten viime vuonna en tiedä, valitsisinko näyttelemisen vai luonnontieteet -kriisissä ja viimeisimpänä joitakin kuukausia sitten tahtoisin todella leikata hiukseni lyhyiksi mutta minua pelottaa -kriisissä.

Jason ja minä olimme tutustuneet myöhemmin mutta lähentyneet nopeammin kuin olisin ikinä uskonut ottaen huomioon, miten kehno olen aiemmin ollut ystäväystymään. Hän oli ensimmäinen tapaamani ihminen, jonka seurassa pystyin istumaan hiljaa ilman, että se tuntui kiusalliselta. Hänen kanssaan en tuntenut tarvetta olla

hauska tai viihdyttävä: saatoin vain olla oma itseni, eikä siinä ollut hänen mielestään mitään vikaa.

Olimme kaikki kolme yökyläilleet toistemme luona varmaankin tuhansia kertoja. Tiesin tarkalleen, missä kohdin Pipin sänkyä rikkinäiset jouset sijaitsivat. Tiesin, että Jasonin suosikkilasi astiakaapissani oli haalistunut Aku Ankka-lasi, jonka hankin Disneylandista kaksitoistavuotiaana. Aina porukalla hengaillessamme katsoimme yhdessä *Moulin Rougen* – osasimme kaikki sen sanasta sanaan ulkoa.

Pipin, Jasonin ja minun välillä ei ollut koskaan ollut mitään romanttista. Mutta monivuotinen ystävyys meillä oli, ja se side oli minusta vähintään yhtä vahva. Kenties vahvempikin kuin monilla tuntemillani pariskunnilla.

Georgia ei ole koskaan ollut rakastunut, ei edes ihastunut. Hän ei ole koskaan suudellut ketään. Mutta ihan varmasti niin käy jonakin päivänä – niinhän kaikki hänelle vakuuttelevat. Ihan viimeistään yliopistossa. Paitsi että.

”Tässä oli paljon sulateltavaa.
Siis todella paljon.

Asian ydin oli se, etten tuntenut seksuaalisia tai romanttisia tunteita ketään kohtaan. En ketään, jonka olin koskaan tavannut tai jonka koskaan tapaisin. Sellainen minä siis todella olin.

Aromanttinen.
Aseksuaali.”

Heartstopper-kirjailija Alice Osemanin viisas, lämmin ja oivaltava tarina kertoo identiteetistä ja itsensä hyväksymisestä ja siitä, ettei tosirakkauden tarvitse aina olla romanttista.

N84.2

ISBN 978-952-04-6129-4

Kannen kuvitus ja design © Ryan Hammond
HarperCollinsPublishers 2020

